

IV

(Zawiadomienia)

ZAWIADOMIENIA INSTYTUCJI I ORGANÓW UNII EUROPEJSKIEJ

PARLAMENT EUROPEJSKI

Konferencja komisji wyspecjalizowanych w sprawach wspólnotowych parlamentów narodowych Unii Europejskiej (COSAC)**Wkład XLI spotkania COSAC****Praga, 10–12 maja 2009 r.**

(2009/C 230/02)

1. Obecna sytuacja gospodarcza i finansowa

- 1.1. Zdaniem COSAC UE stoi przed jednym z największych wyzwań w swojej historii, spowodowanym obecnym kryzysem gospodarczym, finansowym i społecznym. Spowolnienie gospodarcze dotyczy i dotyka obywateli UE. Od instytucji ponadnarodowych i międzyrządowych wymaga się zatem ukierunkowanych i skoordynowanych działań.
- 1.2. Zdaniem konferencji kryzys w różny sposób odbił się na państwach członkowskich. COSAC uważa zatem, że ważne jest uwzględnienie konkretnej sytuacji i odrębnych potrzeb każdego państwa członkowskiego oraz podjęcie odpowiednich działań. COSAC z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte solidarnie z najbardziej dotkniętymi państwami członkowskimi.
- 1.3. COSAC z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady Europejskiej ze szczytu w dniach 19-20 marca 2009 r. oraz jej starania zmierzające do zaradzenia kryzysowi gospodarczemu poprzez pakiet bodźców podatkowych zawierający środki wspierające i wzmacniające europejską gospodarkę w perspektywie krótko i długoterminowej. COSAC kładzie nacisk na postępy dokonane od grudnia 2008 r. dzięki wdrożeniu europejskiego planu naprawy gospodarczej (w szczególności dzięki promowaniu inwestycji w sektorze sieci transeuropejskich oraz zwiększeniu możliwości finansowych dla MŚP) oraz dzięki reformie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji, która zwiększy jego skuteczność. W tym kontekście COSAC przypomina o istotnym znaczeniu wspólnej waluty dla państw będących częścią systemu oraz utrzymania stabilności finansów publicznych w perspektywie długoterminowej.
- 1.4. COSAC zdaje sobie sprawę z szybkiego wzrostu bezrobocia i związanych z tym poważnych obaw. Odpowiedzialność za zapobieganie likwidacji miejsc pracy i negatywnym skutkom społecznym oraz ograniczanie tego zjawiska ponoszą przede wszystkim państwa członkowskie.
- 1.5. COSAC popiera inicjatywę Rady Europejskiej mającą na celu wzmocnienie uregulowań i kontroli instytucji finansowych. Odzyskanie zaufania obywateli i inwestorów do rynków finansowych oraz przywrócenie ich właściwego funkcjonowania ma podstawowe znaczenie dla odbudowy stabilizacji gospodarczej.
- 1.6. COSAC przestrzega przed wszelkimi formami protekcjonizmu gospodarczego. COSAC przypomina również, że dostępność rynków światowych oraz wznowione wysiłki na rzecz zamknięcia rundy negocjacji z Dohy pozostają kluczowe dla przezwyciężenia światowego kryzysu.
- 1.7. COSAC popiera nowe uregulowania UE dotyczące zarządzania jej funduszami oraz zachęca Komisję i Parlament Europejski do dalszej analizy i dostosowywania tych przepisów w celu usprawnienia zarządzania funduszami, co pozwoli przyspieszyć proces ich przyznawania.

1.8. COSAC przypomina w tym kontekście, że spowolnienie gospodarcze nie może prowadzić do przyjęcia przez Unię Europejską mniej ambitnych celów związanych ze zrównoważonym rozwojem i strategią klimatyczną w formie przyjętej przez Radę Europejską.

2. Rola parlamentów UE w promowaniu praw człowieka i demokracji na świecie

2.1. COSAC zauważa, że ochrona praw człowieka i propagowanie demokracji na świecie znajdują się wśród najważniejszych spraw dla parlamentów UE. 20. rocznica upadku żelaznej kurtyny oraz wyzwolenie się z komunizmu uwydatniają znaczenie, jakie ma nacisk kładziony przez kraje demokratyczne na egzekwowanie praw człowieka. COSAC składa podziękowania byłemu prezydentowi Czech Vaclavowi Havłowi za jego cenny wkład w promowanie praw człowieka i demokracji na świecie.

2.2. COSAC podziela opinię wyrażoną przez Parlament Europejski w niedawnej rezolucji „Świadomość europejska a totalitaryzm”, że należy wspierać dokumentowanie burzliwej przeszłości Europy, ponieważ trudno jest uzyskać pojednanie bez ujawnienia i oceny zbrodni popełnionych przez reżimy totalitarne. COSAC odnotowuje apel Parlamentu Europejskiego o utworzenie platformy europejskiej pamięci i sumienia, która łączyłaby obecne działania krajowe związane z oceną reżimów totalitarnych i pamięcią o nich.

2.3. COSAC przypomina, że handel ludźmi stanowi poważne naruszenie podstawowych praw człowieka oraz godności ludzkiej, a jego zwalczanie może być skuteczne jedynie dzięki wspólnym wysiłkom państw członkowskich UE.

2.4. COSAC ponownie zwraca uwagę na znaczenie współpracy parlamentów UE z organami takimi jak Rada Europy w zakresie promowania praw człowieka i demokracji na świecie. COSAC podkreśla również, że w obliczu oporu niektórych krajów na forach instytucji międzynarodowych, UE powinna nadal zdecydowanie wspierać uniwersalny charakter praw człowieka, w formie proklamowanej przez wspólnotę międzynarodową w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

2.5. COSAC z zadowoleniem przyjmuje włączenie „klauzul zawieszających dotyczących praw człowieka i demokracji” do umów międzynarodowych zawieranych przez UE z krajami trzecimi. Klauzule te są skutecznym narzędziem pozwalającym na lepszą kontrolę parlamentarną praw człowieka i ochronę demokracji.

2.6. W świetle obecnego stanu praw człowieka w niektórych krajach trzecich, COSAC podkreśla znaczenie dalszego zdecydowanego promowania praw człowieka w stosunkach UE z tymi krajami. COSAC wyraża ubolewanie z powodu faktu, że są kraje, w których ochrona praw człowieka ostatnio się pogarsza pomimo wspólnych wysiłków państw członkowskich UE oraz znaczenia, jakie Unia przywiązuje do praworządności.

2.7. COSAC z zadowoleniem zauważa, że Unia Europejska jest coraz bliższa osiągnięcia konsensu w sprawie polityki wspierania demokracji. W tym kontekście zachęca Komisję Europejską do poczynienia kolejnych postępów w zakresie wdrażania europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka (EIDHR), który wszedł w życie w dniu 1 stycznia 2007 roku. COSAC nalega na przyłączenie się do istniejących działań Rady Europy oraz pełne wykorzystanie instrumentów Rady Europy. COSAC popiera przystąpienie Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, co pozwoli zdecydowanie wzmocnić Europejski Trybunał Praw Człowieka.

3. Parlamentarna kontrola nad Europolem i ocena Eurojustu

3.1. COSAC z zadowoleniem odnotowuje wyrażaną przez parlamenty narodowe i Parlament Europejski chęć kontroli Europolu oraz oceny działalności Eurojustu, jak postanowiono w dyskusjach na posiedzeniach w Paryżu i w Pradze oraz w 11. sprawozdaniu półrocznym.

3.2. COSAC przypomina, że konkluzje konferencji przewodniczących w Paryżu w dniach 27–28 lutego 2009 r. kładły nacisk na znaczenie roli parlamentów narodowych w ocenie i kontroli organizacji europejskiej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. COSAC zdaje sobie sprawę, że podstawy prawnej dla wspólnej kontroli parlamentarnej nad Europolem i Eurojustem dostarczyłby Traktat z Lizbony. COSAC zachęca parlamenty do kontynuacji wszelkich koniecznych przygotowań, które pozwolą Parlamentowi Europejskiemu i parlamentom narodowym na wykonywanie nowej roli, jeśli traktat wejdzie w życie.

- 3.3. COSAC uważa, że mechanizmy kontroli parlamentarnej mają kluczowe znaczenie, jako że uprawnienia Europolu i Eurojustu rosną, a tym samym stale przypomina potrzebę odpowiedniej kontroli demokratycznej nad tymi instytucjami. Taka kontrola może być sprawowana tylko wspólnie przez parlamenty narodowe i Parlament Europejski, gdyż uzyskały one mandat od europejskich obywateli.
- 3.4. COSAC przedyskutował mechanizmy kontroli i na tej podstawie określił różne możliwe podejścia. COSAC postanowił wykorzystać w tym celu istniejące formy współpracy międzyparlamentarnej.
- 3.5. COSAC ponawia życzenie XL COSAC w Paryżu, aby Komisja Europejska zbierała opinie parlamentów narodowych i Parlamentu Europejskiego przed finalizacją wniosków dotyczących kontroli parlamentarnej nad Europolem i Eurojustem, wykorzystując w tym celu dokument konsultacyjny. Ponadto po przedstawieniu przez Komisję wspomnianych wniosków Rada i Parlament Europejski są prozzone o rozpoczęcie dialogu z parlamentami narodowymi dając im odpowiedni termin na wyrażenie opinii, przed upłynięciem którego parlamenty narodowe mogą zasięgać opinii innych parlamentów. Przy sporządzaniu wszelkich wniosków legislacyjnych należy kierować się zasadą, że działalność operacyjna Europolu i Eurojustu jest niezależna i odbywa się bez ingerencji politycznej.

4. Wschodni wymiar europejskiej polityki sąsiedztwa

- 4.1. COSAC przypomina o swoim długoterminowym wsparciu dla wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa. COSAC z zadowoleniem przyjmuje ostatnie ożywienie w południowym wymiarze polityki dzięki utworzeniu Unii na rzecz regionu Morza Śródziemnego.
- 4.2. COSAC podkreśla również znaczenie silnych stosunków ze wschodnimi sąsiadami. COSAC uważa, że partnerstwo wschodnie jest użytecznym narzędziem utrzymywania i pogłębiania stosunków z zainteresowanymi krajami trzecimi, a zatem popiera tę inicjatywę i jest zainteresowana wspieraniem jej dalszego rozwoju.
- 4.3. COSAC z zadowoleniem przyjmuje ogłoszone we wspólnym oświadczeniu wyniki szczytu poświęconego ustanowieniu partnerstwa wschodniego, który odbył się w Pradze w dniu 7 maja 2009 roku. COSAC ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje utworzenie partnerstwa na rzecz zaangażowania w demokrację, praworządność i poszanowanie praw człowieka oraz położenie nacisku na wzmocnioną współpracę wielostronną, która powinna nie tylko pogłębiać stosunki między UE a partnerami wschodnimi, lecz również wzmocniać stosunki między samymi krajami partnerstwa wschodniego.
- 4.4. COSAC z zadowoleniem zauważa, że wspólne oświadczenie przewiduje wsparcie finansowe Unii Europejskiej na cele partnerstwa wschodniego z uwzględnieniem postępów poczynionych przez indywidualnych partnerów wschodnich.
- 4.5. COSAC zachęca następną prezydencję Rady do dalszego rozwoju dobrych, skutecznych i uzależnionych od spełnienia określonych warunków stosunków z krajami partnerskimi z wykorzystaniem ram partnerstwa wschodniego. COSAC podkreśla znaczenie stabilności i bezpieczeństwa w wymiarze wschodnim. Pokój i bezpieczeństwo oraz praworządność z uwzględnieniem integralności terytorialnej pozostają kluczowymi kwestiami dla wzmocnienia demokracji i poszanowania praw człowieka. W tym kontekście intensyfikacja wymian i spotkań parlamentarnych może odegrać bardzo pozytywną rolę w zagwarantowaniu stabilnego, bezpiecznego i dobrze prosperującego sąsiedztwa.
- 4.6. COSAC wspiera trwające negocjacje z Rosją dotyczące nowego porozumienia o partnerstwie i współpracy. Uwzględniając swoje poprzednie debaty COSAC utrzymuje swoje stanowisko, że współpraca w ramach nowego porozumienia powinna również koncentrować się na kwestii demokracji i praw człowieka.
- 4.7. COSAC zauważa, że UE musi zagwarantować rzeczywistą i skuteczną komplementarność między partnerstwem wschodnim a innymi mechanizmami współpracy (np. synergia czarnomorską)

5. Roczna strategia polityczna na rok 2010

- 5.1. COSAC potwierdza swoją gotowość do prowadzenia regularnych dyskusji nad roczną strategią polityczną Komisji Europejskiej. Roczna strategia polityczna jest pożądanym wstępnym źródłem informacji ułatwiającym skuteczną kontrolę parlamentarną. Ułatwia zaangażowanie parlamentów UE na wczesnym etapie procesu decyzyjnego UE.

- 5.2. COSAC spodziewa się, że Komisja w nowym składzie będzie kontynuowała obecny dialog polityczny z parlamentami narodowymi, zwany inicjatywą Barroso. Ta inicjatywa miała pozytywny oddźwięk w parlamentach narodowych. COSAC wyraża nadzieję, że Komisja w nowym składzie będzie korzystać z przedłożonych już opinii parlamentów narodowych oraz weźmie je pod uwagę na kolejnych etapach procesu kształtowania polityki.
-